

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України
Фесенка Дмитра Мусійовича*

ПОЛТАВА 2026

УДК 657:005:316

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтавський державний аграрний університет (26 березня 2026 р.). Полтава, 2026. 1770 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету

КОБЄЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЛІПСЬКИЙ РОМАН - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЄРШОВА НАТАЛІЯ – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ISBN 978-617-8797-26-3 2026-19

© Автори, 2026

© Кафедра обліку і оподаткування, 2026

© Полтавський державний аграрний університет, 2026

Міністерство освіти і науки України

Державна наукова установа
«Український інститут науково-технічної
експертизи та інформації»

ПОСВІДЧЕННЯ № 243
про реєстрацію проведення заходу
від 02 лютого 2026 р.

одержувач	Полтавський державний аграрний університет
назва заходу	IX Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України Фесенка Дмитра Мусійовича
дата і місце проведення	26 березня 2026 року м. Полтава
орієнтовна кількість учасників	300

Завідувач відділу інформаційного
забезпечення міждержавного
науково-технічного співробітництва

В.В. Матусевич

СКОРОХОДОВ МИКИТА, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ЧАГОВЕЦЬ ЛЮБОВ**, к.е.н., доцент кафедри
економічної кібернетики і системного аналізу
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
м. Харків

АНАЛІЗ КЛЮЧОВИХ ЧИННИКІВ СУЧАСНОГО ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ КРАЇН ЄС

Ефективний цифровий розвиток країн Європи нині є одним з ключових факторів їх стійкого економічного розвитку та збереження високого рівня конкурентоспроможності. На даний момент розроблено низку документів, які дозволяють оцінити сучасний стан цифрового розвитку. Серед них слід відмітити Програму «Відродження цифрових технологій» має вивести ЄС на новий рівень до 2030 року [2]. Крім того сформовано звіт Єврокомісії «Стан цифрового десятиліття 2025» [1], висновки якого дозволяють стверджувати про існування значного, але дуже нерівномірного прогресу країн за останні роки за ключовими показниками. Така асиметричність та нерівномірність розвитку залежить від кількох важливих, тісно пов'язаних індикаторів. Серед них можна вказати ефективність функціонування Інтернету і мереж, ступінь набуття загальних цифрових компетентностей населення, ефективність впровадження бізнесом нових технологій та цифровізації державних послуг і, звичайно, ефективність розробки та імплементації регулятивних правил цифровізації та цифрового розвитку.

Одним з ключових чинників цифрового розвитку слід вважати інфраструктуру зв'язку, яка водночас виступає базисом для створення ефективної системи управління цифровізацією країни. Якщо у домогосподарств і більшості промислових споживачів немає доступу до швидкого інтернету або швидкісного зв'язку 5G, то про впровадження систем підтримки прийняття рішень із застосуванням штучного інтелекту, розгортання хмари та впровадження нових технологій стає неможливим. За даними звіту 2025 року [1, 2] оптоволоконні канали зв'язку охоплюють 64–70 % споживачів ЄС. Але standalone 5G (повністю незалежна мережа) та edge-вузли, які дозволяють обробляти значно швидше дані розвиваються набагато повільніше, що не дозволяє в найближчій перспективі досягти цілі в 10 тисяч edge-нодів. Країни ЄС, такі як Данія, Фінляндія, Швеція, а також Іспанія сильно випереджають за темпами розвитку завдяки інвестиціям фондів відновлення після пандемії. Але у сільській місцевості розрив досі величезний.

Наступним чинником цифрового розвитку є рівень набуття фахівцями та звичайними користувачами фахових та загальних цифрових компетентностей. Лише трохи більше половини європейців (близько 55–56 %) мають хоча б базові цифрові навички, з цільовим значенням до 2030-го у 80 %. Щодо наявності IT-фахівців такий розрив є ще більшим: налічується усього близько 5 % від усіх працюючих, що суттєва гендерна асиметрія – жінок у галузі удвічі

менше. Через це бізнесу важко запускати нові проекти, держава легко стає жертвою кібератак, а загальний прогрес сповільнюється. Країни, де є присутні такі програми навчання (масові курси в Данії, Естонії, Нідерландах), щороку додають кілька відсотків. А от Італія, Греція, Румунія чи Болгарія відстають саме через те, що системної освіти в цій сфері бракує – відстають на 20–30 пунктів від лідерів [2]. Істотним чинником стає імплементація хмарних рішень в бізнес-процеси від використання хмар до розробки власних агентів для роботи з великими даними. У країнах з високим соціально-економічним рівнем розвитку (Фінляндія, Німеччина) хмарні технології використовують понад 40 % фірм, AI-рішення – від 10 до 20 %. Найбільшу проблему становлять малі підприємства: лише 70–80 % з них на базовому рівні є дійсно цифровізовані. Ті країни, які надають гранти, податкові пільги для стартапів та спеціальні програми для малого бізнесу (як Mittelstand-Digital у Німеччині чи France 2030), рухаються вперед найшвидше.

Оцінюючи рівень цифровізації державних послуг, слід зазначити, що такі сервіси доступні на рівні 80–90 % у таких країнах, як Естонія, Данія, Фінляндія. Але значна частина держінфраструктури (30–40 %) використовує хмари неєвропейські; в країнах півдня ЄС користуються сервісами рідше (60–70 %). Де вдалося поєднати єдину ідентифікацію з відкритими даними, спостерігається економія до 1–3 % ВВП щороку. Посилення інвестицій та регулювання цього сектору відбувається через програми Digital Europe, Horizon Europe. Регуляції формують єдиний ринок, але збільшують рівень бюрократії. Послідовна політика та ефективна координація, як це можна спостерігати в Нідерландах, Естонії, Данії дозволяють виконувати рекомендації Єврокомісії. Тут постає питання забезпечення кібербезпеки. Так, національні центри в Німеччині чи Польщі дозволяють швидко реагувати на атаки.

Таким чином, аналіз означених чинників, які становлять інформаційний базис управління цифровим розвитком країни, дозволив встановити наявність асиметрії та значний розрив між цифровими лідерами – північними країнами та країнами на півдні і сході. Це дозволяє виокремити головні напрямки удосконалення процесів цифрового розвитку: залучення інвестицій в мережі, розвиток інституційної та цифрової підтримки бізнесу; ефективне використання ресурсів бізнесу, розвиток програм підтримки малих громад, власних технологій та адаптації найкращих практик через персональні рекомендації для кожної країни ЄС.

1. European Commission. State of the Digital Decade 2025 report. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/state-digital-decade-2025-report>
2. 2025 State of the Digital Decade package. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/2025-state-digital-decade-package>

